

העגלה המערבלת נולדה בישראל

לזכרו של המפתח פנחס רינגר שהלך לאחרונה לעולמו

גרשון גולדנברג - תעשיות לכיש
גיל רינגר - gilringer@gmail.com

הידעתם שאת כל העגלות פורקות הירק ומערבלי המזון פיתחו כאן בישראל, באזור התעשייה באר טוביה? הידעתם שגם את הסלף הראשון בעולם המציא ופיתח ישראלי, **פנחס רינגר**, במפעל לכיש באזור התעשייה באר טוביה?

בסוף דצמבר האחרון הלך לעולמו אחד המפתחים היצירתיים בענף החקלאות - פנחס, בן 83, שהשאיר לכולנו מערכות מיכון הזנה מפוארות ביותר. לזכרו, אנחנו מביאים את תקציר חייו ועשייתו, שנכתבו על ידי **גיל בנו וגרשון גולדנברג**, בעלים של תעשיות לכיש

למלחמת השחרור. אחרי השירות הצטרף לחבריו בקיבוץ צאלים, הוא פחד לעזוב את חבריו מ"סולבינו" שהיו בעבורו משפחתו היחידה. בצאלים הכיר את **צילה** אשתו ויחד עברו מהקיבוץ לבאר טוביה, התחתנו וילדו שלושה ילדים: **נעמי, יורם וגיל**.

פורקת הירק לרפת - הראשונה RMH-8
הייתה בנפח 8 קוב מטר, נוחה, מעוצבת וכל חלקיה ניתנים להחלפה מהירה. עגלה זאת הייתה הראשונה שקיבלה את השם המסחרי RMH - על שמם של שלשת המייסדים Ringer, Meriash, Halfon
רינגר, מריאש, חלפון

ב-1953, בגיל 23, כשעבד כמכונאי במוסך באר טוביה, עזב המנהל ופנחס קודם להיות מנהל המוסך. שם, ללא כל הכשרה פורמלית במכונאות, השכלתו הייתה בסך הכול ב' כיתות, ניהל צוות עובדים אשר תיקנו את כל הציוד החקלאי של המושב (הוא שיפר את מכבשי החציר והגדיל את יעילותם פי שניים). הספרים שמהם למד היו באנגלית ובלילות, לאחר העבודה, ישב שעות ארוכות, למד ותרגם בעזרת מילון את כל המושגים המקצועיים במכונאות, הידראוליקה, חשמל ועוד..

למיכון באר טוביה היה חסר מסגר ופנחס המליץ על חברו מצאלים, **יעקב מריאש** שאותו הכיר מ"סולבינו". יעקב עבר עם משפחתו לבאר טוביה ומאז היו יחד.

בשלב מסוים הגיע להכרה שהוא רוצה לעזוב את באר טוביה וביחד עם יעקב ו**ברוך חלפון**, פתחו מוסך-מסגרייה בצומת קסטינה - מוסך לכיש. המוסך עסק בתיקון: מכונות חקלאיות, טרקטורים, אוטומובילים, חשמל

פנחס רינגר נולד בשנת 1930 בד'ז'ייד'יצה שבפולין. מגיל 9, אחרי פלישת הנאצים, הועבר לגטו ובהמשך למחנות עבודה ומחנה השמדה. במאבק הישרדותו הקשה והארוך, סבל מרעב, מחלות, השפלה ועינויים. במאי 1945, שלד עצמות, שוחרר על ידי הצבא הסובייטי. כל משפחתו נספתה בשואה.

אחרי המלחמה, לאחר נדודים ומאבקי הישרדות נוספים, הצטרף ל"גורדוניה", תנועה שארגנה נוער לעלייה לישראל, ויחד עם נוער ניצול שואה (אחרי מסע קשה וארוך) הגיעו לאיטליה.

באיטליה הועברו למוסד יתומים "סולבינו" ובו למדו עברית ועברו הכנה והכשרה לעלייה לארץ.

יחד, כמשפחה אחת, עלו לארץ בעלייה ב' שנחשבה לעלייה לא חוקית, באנייה "ארלחורוב". הבריטים העבירו אותם לקפריסין ושם שהו כעשרה חודשים והתכוננו לעלייה לארץ.

בספטמבר 1947 הגיע פנחס, למחנה מעבר בעתלית ומשם הועבר לקיבוץ רמת דוד. כך, שמונה חודשים לאחר עלייתו ארצה, יתום וללא משפחה, גויס

ימים ראשונים במוסך לכיש 1957

פנחס רינגר במערבל סלף הראשון

שלושת השותפים - רינגר, מריאש, חלפון

בחברה "תעשיות לכיש בע"מ". בשנות ה-70 תכנן פנחס מערבלי מזון נגדרים לרפת מ-RMH-300, ועד RMH-500, אשר היו אמינים, איכותיים, קשובים לצורכי החקלאי הישראלי ותרמו רבות להתפתחות משק החלב בארץ. הוא פיתח והמציא את הפרופיל המשונון של 'שבלול' המערבל שמטרתו מניעת נזקי לחץ של קש נאסף. בהמשך, הוסיף גם את סכיני ה'נינג'ה' שנועדו לחתוך את הקש (המצאות אלו הועתקו במהרה ע"י חברות מתחרות). פנחס תכנן כמובן גם את המכונה אשר מייצרת 'שבלולים' בעבור מערבלי המזון. את כל התכנון עשה פנחס בכוחות עצמו, והוא כלל את כל התחומים המקצועיים של המכונה.

ב-1977 תכנן פנחס והמציא את מערבלי המזון המונע עצמית self propelled הראשון בעולם, RMH-505C אשר היווה פריצת דרך משמעותית וגדולה בתחום האבסת הבקר. לא עוד מספר כלים אשר עובדים להעמיס, לערב, להוביל ולחלק את המזון ברפת, אלא מכונה אחת (combine), חסכונית ויעילה שמבצעת את כל הפעולות יחד בעצמה. גם את המכונה הזו תכנן לפרטיה על לוח השרטוט בתעשיות לכיש.

פנחס הקדים את זמנו והחל להיעזר במחשב בסוף שנות ה-70, כאשר מעט מאוד אנשים הבינו בתחום, ואף כתב תכנות עזר בשפת הבייסיק לתכנון המכונות שלו.

ב-1982 הונפקה "תעשיות לכיש" בבורסה והפכה לחברה ציבורית, מפעל חדש הוקם בשדרות והחברה החלה לייצא למדינות רבות בעולם.

ב-1991 פרש פנחס רינגר מהחברה אשר ממשיכה גם היום לשגשג והמושג RMH, על שם המייסדים, מוכר וגמור בעולם כולו. ראויים לשבח ממשיכי הדרך בחברה ששמרו על השם והמוגו ועושים בו הצלחה רבה.

בסוף דצמבר האחרון, הלך פנחס לעולמו - אנחנו רוצים להכיר לו הערכה רבה על כל העשייה המבורכת שלו בפיתוח טכנולוגיית ההזנה המובילה בעולם. ■

לכלי רכב ממונעים, מסגרות, ריתוך, חריטה, צפוי קשיח, מכונות כביסה. אחרי מבצע סיני גדל העסק והתפתח, השילוב של מוסך ומסגרייה אפשר ל"לכיש" לבצע שיפוץ כללי לטרקטורי זחל ברמה גבוהה, ביעילות רבה ותחת קורת גג אחת.

פנחס תכנן את ל-3, שהייתה עגלה מתהפכת הידראולית לשלושה כוונים - המצאה חדשה שלא הייתה קיימת אז. בהמשך תכנן והמציא את ל-5, עגלה נגררת על ידי טרקטור, אשר מתהפכת בצורה מכנית בנסיעה לאחור (בעלייה על שרשראות) ורשם על כך פטנט. הוא גם תכנן שני סוגים של ארגז אחורי מתהפך רתום לטרקטור ומזבלת.

ב-1977 תכנן פנחס והמציא את מערבלי המזון המונע עצמית self propelled הראשון בעולם, RMH-505C אשר היווה פריצת דרך משמעותית וגדולה בתחום האבסת הבקר

ציוד הזנה לרפת

חברת פלדמן, שייבאה חלקים לבניית עגלות פורקות ירק לרפת מדנמרק, העבירה ב-1964 ללכיש את ביצוע הרכבת העגלות. העגלות המיובאות היו חלשות ולא התאימו למשק הישראלי. פנחס ראה בכך הזדמנות גדולה לתכנן ולייצר עגלות פורקות ירק איכותיות שמתאימות לארץ. זה היה שלב חשוב ונוסף בהתפתחות ממוסך-מסגרייה למפעל וליצירת סדרת מוצרים חדשה לרפת.

פורקת הירק לרפת - הראשונה RMH-8 הייתה בנפח 8 קוב מטר, נוחה, מעוצבת וכל חלקיה ניתנים להחלפה מהירה. עגלה זאת הייתה הראשונה שקיבלה את השם המסחרי RMH - על שמם של שלשת המייסדים Ringer, Meriash, Halfon רינגר, מריאש, חלפון.

"תעשיות לכיש"

בסוף 1977 נפרד מהם ברוך חלפון ופנחס ויעקב נשארו שותפים מלאים

